

Petr Hofman:

Vývoj využití krajiny v údolní nivě na středním toku Labe - se zaměřením na lužní lesy

Posudek oponenta ročníkové práce

Předkládaná bakalářská práce má 36 stran textu, 4 strany příloh a tři přílohy vložené. V textu je celkem 7 tabulek a jeden obrázek, přílohy tvoří 8 fotografií a tři mapy coby hlavní grafický výstup práce. Všechny tabulky, obrázky i mapy jsou vhodně nadepsané a tam, kde je třeba, je řádně uveden zdroj či pramen. Seznam literatury a pramenů obsahuje 35 položek, přičemž se všemi těmito zdroji se v textu skutečně pracuje a diskutuje.

Zadané téma je zpracováno ve dvou rovinách: v rovině rešeršní (přehled literatury a diskuze s ní) a v rovině vlastního výzkumu (zjištění vývoje stavu krajiny v detailním měřítku na celkem 3 241 ha.). Tyto dvě roviny zpracování nejsou od sebe izolované, ale naopak jsou navzájem provázané v celém textu práce: vlastní hypotézy a posléze výsledky jsou průběžně porovnávány s literaturou a souvisejícími výzkumy (viz str.9 či str.20). Zvláště oceňuji autorovo kritické hodnocení známých citací z literatury (např. na str.21), je vidět, že nemíní pouze „papouškovat“ zaběhlá tvrzení, ale snaží se mít na ně zároveň vlastní názor.

Práce je vcelku přehledně členěna na část úvodní, metodickou, na část s přehledem vlastních výsledků a na diskuzi s nimi. (Zde bych vytkl pouze začlenění kapitoly „obecná charakteristika území“ do oddílu 2. Nebylo by vhodnější s ní uvést oddíl 3, aby působil více uceleně?).

V části úvodní autor vymezuje zájmové území (tady by kromě tabulky s rozlohou katastrů měla být hlavně mapka nebo situační plánek!), s pomocí literatury uvádí do problému a stanovuje hypotézy, rozebírá vztah vlastní práce se souvisejícími výzkumy a podrobně popisuje charakter území - od složky přírodní až po historii lidské společnosti. Je pouze škoda, že jinak pěkná podkapitola o vývoji osídlení a využití půdy (str.16) končí v období středověku, když těžiště práce tkví ve sledování změn krajiny za posledních 160 let. Je však nutno dodat, že tímto obdobím se autor zabývá velice podrobně v diskuzi (str.28). Z textu úvodní části je zřetelně znát autorovo zapálení pro téma i široký rozhled v problematice (na úrovni bakalářské práce velmi nadprůměrný).

V metodické části jsou vhodně popsány pracovní podklady i vlastní způsob zpracování. Zde nutno vytknout, že u některých použitých indexů není jasně patrný zdroj (str.21 - indexy IRZ, KES). Také ono problematické vymezení kategorie „lužní les“ (na str. 18/19) by zasloužilo více pozornosti, více rozvést možné problémy a možnosti dezinterpretací v případě, když za lužní les považujeme každý les listnatý - zvláště když na rozlišení této kategorie je postavena konstrukce významu jednoho z hlavních cílů práce. Pěkně a důkladně jsou naopak popsány problémy s rozlišením jiných kategorií (str.18), autor se v problematice LUCC zjevně orientuje.

Výsledky práce jsou založeny na srovnání stavu dnešní krajiny se stavem historickým, hlavním výstupem jsou zde mapy využití půdy v roce 1842, v roce 2006 a jejich srovnání. Ne dobře chápu autorovu volbu barev kategorií „zástavba - šedá“ a „těžební plochy - oranžová“ v legendě (viz. vložené přílohy), barvy těchto kategorií by měly být v souladu s obvyklým způsobem označení. Jinak jsou ale mapy zpracovány precizně a se všemi náležitostmi. Obzvláště nápadité mi přijde využití kresby-barev při srovnání historického-současného stavu krajiny. Velmi důležité a pro ostatní výzkumy v oboru cenné je srovnání používaného indexu změny s mírou skutečně proběhnutých změn (IRZ, str.26). Nechápu pouze, proč autor v tomto oddílu (a vlastně ani nikde jinde v práci) nepoužil ani jediného grafu, jistě věci by na něm byly zcela jistě čitelnější, než v tabulce (tabulka 2).

V posledním oddílu jsou zjištěné výsledky popsány, interpretovány a věcně diskutovány s literaturou. Zde doporučuji k povšimnutí, že tato interpretace výsledků (značně obtížná) je rozvedena na 8-mi stranách kompaktního textu.

Předkládaná práce celkově působí velmi nadprůměrným dojmem. Pouze výjimečně se objevuje slohová kostrbatost („ke kterým docházelo jako ochrana před povodněmi“) a text je v podstatě bez překlepů (jenom 3 v celém textu!). Jako jediná, málo významná chyba by mohlo být chápáno používání rozdílných způsobů citací (Franek, 19993) proti (Lipský 2002).

K práci v podstatě nemám žádné významné výtky. Autor dokázal jak množstvím odvedené práce a důsledností zpracování, tak vlastními fundovanými výklady svůj značný zájem o obor a schopnost vypořádat se s problémy. Zvláště bych chtěl vypíchnout jeho snahu o kritické hodnocení a o hlubší pochopení problémů, což nemusí být vzhledem k jeho specializaci (geoinformatika) vůbec samozřejmé.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ohodnocení „výborně“.

Mgr. Petr Mareš
ve Středoklukách, 15.6.2006

